

Врховниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на член 101 од Уставот на РСМ, член 37 став 1 точка 1 од Законот за судовите („Службен весник на РСМ“ бр.58/06,35/08,150/10,39/12,83/18,198/18,96/19), член 59 став 2 и член 69 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија на Општата седница на ден 28.04.2021 година, утврди:

НАЧЕЛЕН СТАВ

1. Кога по донесување на одлука по конкретен предмет, на судија известител – член на советот му престанува или е разрешен од судиската функција, а одлуката по предметот писмено е изработена и потпишана или е потпишан записникот за советување и гласање, предметот ќе се предаде во судска писарница за понатамошно постапување.

2. Во случај на престанок или разрешување од судиска функција на член на советот по донесена одлука по конкретен предмет, предметот по писмено изработена одлука, потпишана од претседателот на советот и другите членови или потпишувањето на записникот за советување и гласање без негов потпис ќе се предаде во судската писарница за понатамошно постапување.

3. Кога писмено изработената одлука, потпишана од судијата известител на кого му престанал или е разрешен од судиската функција, има недостатоци или грешки сторени при пишувањето, истите ќе ги отсрани претседателот на советот и без потпис на судијата известител ќе се предаде во судска писарница за понатамошно постапување.

4. Кога претседателот или член на советот не се согласува со образложението на писмено изработената одлука од судијата известител на кого му престанала или е разрешен од судиската функција, претседателот со останатите членови на советот ќе одлучат со какво образложение ќе биде одлуката, а по потпишувањето на истата, без потпис на судијата известител ќе се предаде во судска писарница за понатамошно постапување.

5. Кога претседателот на советот или член на советот со образложени, аргументирани и издржливи причини бара повторно да се расправа по конкретен предмет (ревотација), а на судијата известител како член на совет во меѓувреме му престанала или е разрешен од судиската функција, ќе се изврши повторно автоматска распределба на предметот и ќе се расправа по предметот пред претседателот и другите членови на истиот совет.

6. Во случај на престанок или разрешување од судиска функција на судија известител како член на совет по донесената одлука по конкретен предмет, а одлуката не е писмено изработена, претседателот на советот ќе организира да се изработи одлуката, а по потпишување на истата од претседателот на советот и другите членови, без потпис на судијата известител ќе се предаде во судска писарница.

7. Во случај на престанок или разрешување од судиска функција на претседател на совет или член на совет по донесена одлука по конкретен предмет, а по писмена изработка на одлуката одбива истата или записникот за советување и гласање да ги потпише од неоправдани причини, по потпишувањето на одлуката или записникот за советување и гласање од другите членови на советот предметот со резолуција на претседателот или заменик претседателот на соодветниот оддел, ќе се предаде во судска писарница за понтамошно постапување.

8. Во случај на престанок или разрешување од судиска функција на претседател на совет или на член на совет, предметите кои се реферирани, а по кои не е донесена одлука, ќе се пререферираат во ист состав, пред претседател и член на советот кои се заменуваат согласно Годишниот распоред за работа на судиите и судската администрација на Врховниот суд на Република Северна Македонија, кој важел во време на реферирање на предметот.

9. Кога предметот е рефериран од судија изветител, а не е донесена одлука по престанокот или разрешување од судиска функција судијата известител, ќе се изврши автоматска распределба на предметот, судијата на кого ќе му се додели предметот ќе го реферира предметот пред истиот совет, согласно Годишниот распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија кој што важел во време на реферирање на предметот.

10. Во случај на престанок или разрешување од судиска функција на судијата кој е задолжен со предмети, а кој предмет е предаден во судската писарница согласно овој начелен став предметот се смета за решен и прогласен за завршен во автоматизираниот компјутерски систем, со верификација од страна на одговорно лице во автоаматизираниот компјутерски систем.

Образложение

Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија согласно член 37 став 1 точка 1 од Законот за судовите на ден 05.04.2021 година поднесе иницијатива до Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија да донесе начелен став во врска со начинот на постапувањето со предметите од сите области по кој судот составен од совет, по советување и гласање донел одлука, а после тоа на претседателот на советот

или член на советот му претанува судската функција според член 73 од Законот за судовите („Службен весник на РСМ“ бр.58/06, 35/08, 150/10, 39/12, 83/18, 198/18, 96/19) или е разрешен согласно член 74 од овој Закон.

Ова од причини што, во секојдневното работење не само во Врховниот суд на РСМ, туку и на другите судови присутен е проблемот како да се постапува со предметите по кои по донесување на одлуките по предметите на претседателот на советот или член на советот му престанува судската функција или е разрешен во ситуација кога:

1. Судијата известител ја изготвил одлуката и ја потпишал.
2. Изготвената и потпишаната одлука од судијата известител има недостатоци или очигледни грешки што наметнува потреба да се корегира.
3. Кога претседателот или член на советот не се согласуваат со образложението на одлуката.
4. Кога претседателот на советот или член на советот со образложени и прифатливи причини бара повторно да се расправа по предметот (ревотација).
5. Донесената одлука не е изготвена од судијата известител, записникот за советување и гласање не е потпишан од него, а е потпишан од претседателот на советот и другите членови на советот
6. Од неоправдани причини донесената и изготвената одлука или записникот за советување и гласање не се потпишува од претседателот или член од советот кој е актуелен, разрешен или му престанала функцијата.
7. Како и кој ќе врши верификација со предавање на предметот во судска писарница.
8. Како да се постапува и со предмети кои биле реферирани но е одложено донесувањето на одлуката.

Ваквите прашања не се уредени со Законот за судови, процесните закони од кривична и граѓанска област, Судскиот деловник, ниту пак со Деловникот за работа на Врховниот суд на РСМ, односно се работи за правна празнина.

Меѓутоа, со оглед да се работи за прашања од општо значење за работата на целото судство, а во интерес на унапредувањето на методот на работата на судовите, обезбедување поголема ефикасност во работењето на судовите и покрај фактот што на експлицитен начин истите не се уредени со постоечкото законодавство, не значи дека во решавањето на истите треба да се пристапи на арбитражен начин, туку напротив, ваквите прашања заслужуваат сериозен и студиозен пристап за решавање со примена на општите начела на правото поаѓајќи од начинот на составување на записникот за советување и гласање, донесување и писмена изработка на одлуката, уредени со процесните закони од кривичната и граѓанска област, како и Судскиот деловник („Службен весник на РСМ“ 66/13, 114/14).

По поднесената иницијатива Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на седницата одржана на ден 07.04.2021 година едногласно го усвои заклучокот со кој беше прифатена иницијативата, и беше определен судија известител за изготвување на нацрт начелен став судијата Шпенд Деваја.

Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија на седницата одржана на ден 28.04.2021 година, по расправање по предлог нацрт начелен став, согласно член 37 став 1 точка 1 од Законот за судовите, го усвои предложениот начелен став.

**ОПШТА СЕДНИЦА НА
ВРХОВЕН СУД НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

ГМ/